

gen af ulandsbistanden, men bistanden selv medfører jo også forandringer, og derfor skal udviklingen i landene og bistanden dertil foregå i en konstant dialog med udviklingslandene, såfremt den skal virke forebyggende.

Denne dialog foregår også i virkeligheden. Det er derfor, spørgsmål om f.eks. menneskerettigheder løbende rejses over for vore 20 programsamarbejdslande og også har medført konsekvenser, f.eks. over for Kenya. Som ministeren allerede har tilkendegivet, vil spørgsmålet om tilbagetagelse af egne statsborgere på tilsvarende vis kunne rejses over for de pågældende regeringer, såfremt denne type problemer skulle opstå med et eller flere af program-samarbejdslandene. Ministeren har tilsvarende rejst spørgsmål på udviklingsministerens råds-møder, og derfor mener vi ikke, der er behov for flere initiativer.

Hvad oprettelse af flygtningelejre i nærområderne angår, støttede Danmark i 1996 UNHCR med ca. 312 mio. kr., og også EU har ydet et beløb til UNHCR på 900 mio. kr. Disse penge kommer direkte eller indirekte det internationale arbejde for flygtninge og internt fordrevne til gode, så vi prioriterer faktisk arbejdet med at hjælpe flygtninge i nærområderne meget højt. Så vidt jeg forstod V og K's sidste finanslovudspil, skulle VK-besparelserne på ulandsbistanden primært findes i støtten til de multilaterale organisationer. Men det gælder måske ikke UNHCR?

Vi mener faktisk, at den danske regering gør, hvad den kan for at hjælpe folk i nærområderne, og det var også baggrunden for aktstykket til Finansudvalget om katastrofebistand til Somalia. Vi mener derimod ikke, at alle dele af beslutningsforslaget kan gennemføres, bl.a. fordi de 95 pct. af flygtningene, som i dag befinder sig i nærområderne, i forvejen er en kæmpebelastning for de lande, der i forvejen har mange fattige at tage sig af. Og hvilke lande har VK i øvrigt tænkt sig skal tage imod endnu flere flygtninge? Det kunne vi godt tænke os at få at vide.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne takke ministeren for modtagelsen af forslaget. Ganske vist sluttede han med at sige, at regeringen afviste forslaget, men han gjorde det med den begrundelse, at regeringen i hvert fald var enig i den del, der handler om, at de lande, vi samarbejder med i den tredje verden, skal være villige til at tage deres egne bor-

gere tilbage. Her lå en betydelig stramning i forhold til det, vi hørte i det tidlige efterår, og det vil jeg gerne takke ministeren for.

Jeg synes, der blev givet nogle gode og stærke formuleringer, som næsten svarer til det, der står i forslaget om, at hvis et samarbejdsland ikke vil leve op til en så elementær forpligtelse som at være villig til at tage sine egne borgere tilbage, vil man drøfte det med det pågældende land, og hvis det viser sig, at landet fortsat ikke vil tage sine egne borgere tilbage, kan det få konsekvenser. Ministeren sagde noget i den retning, og det vil jeg godt takke ham for. Jeg synes ikke, det blev sagt lige så klart i efteråret, da hr. Helge Adam Møller og jeg på V og K's vegne skrev dette forslag, men nu har vi fået en klar udtalelse fra ministeren om dette punkt, og det skal han have tak for, og det skal han holdes fast på.

Så kommer vi til den anden del, som vedrører hjælp i nærområderne. Jeg vil rette blikket nogle år tilbage til den tid, hvor flygtningehøjkommissær Aga Khan lige var gået af. Han er pakistaner, og Pakistan havde på det tidspunkt over 1 million flygtninge fra Afghanistan. Han kom til København og havde et møde med den tidligere danske udenrigsminister og flygtningehøjkommissær, hr. Poul Hartling. Jeg havde selv lejlighed til at være med til mødet, og hans budskab var: Kunne I vestlige lande dog ikke omprioritere jeres hjælp, så I gjorde noget mere for at hjælpe det kæmpestore flertal af flygtninge, som befinder sig i nærområderne, og som er så fattige, at de ikke har været i stand til at bringe sig til Europa? Han nævnte selvfølgelig sit eget land Pakistan som et eksempel, og det var minsandten også et godt eksempel, for Pakistan burde lovprises, fordi man var villig til at tage så mange afghanske flygtninge, men ikke fik nær den støtte til at bære den byrde, som landet burde have haft. Det gjorde et dybt indtryk på mig.

Nu hører man fru Lotte Henriksen tale om, at de lande, der har 95 pct. af flygtningene, altså ikke kan bære mere. Jamen det drejer sig om, at vi i vort land ofrer langt mere på de 5 pct. end på de 95 pct. Når de 95 pct. alligevel er i nær-områderne, ville det så ikke være oplagt at prøve at omlægge udviklingsbistanden, så måske 97 pct. eller endnu flere kunne hjælpes i nær-områderne? For mig at se forekommer det meget oplagt, og det er altså ikke en tanke, som er født i V og K's hoveder. Den stammer fra en tidligere flygtningehøjkommissær, og jeg håber,